

FOD VOLKSGEZONDHEID

Brussel, 8 juni 2017

VEILIGHEID VAN DE VOEDSELKETEN

EN LEEFMILIEU

Directoraat-generaal Gezondheidszorg

FEDERALE RAAD VOOR

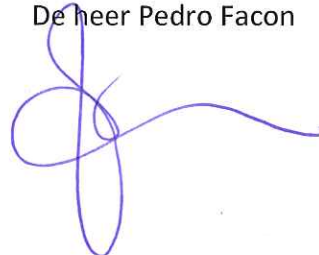
ZIEKENHUISVOORZIENINGEN

REF. : FRZV/D/ 458-3 (*)

Advies van de FRZV betreffende de protontherapie

Namens de voorzitter,
De heer Peter Degadt

De secretaris,
De heer Pedro Facon

A handwritten signature in blue ink, consisting of several loops and a long horizontal stroke extending to the right.

(*) DIT ADVIES WERD GOEDGEKEURD TIJDENS DE PLENAIRE VERGADERING VAN 08/06/2017 EN BEKRACHTIGD TIJDENS HET BUREAU OP DEZELFDE DAG

Inleiding

Tijdens de vergadering van 11 mei 2017 heeft het Bureau van de Federale Raad voor Ziekenhuisvoorzieningen een adviesvraag van 20 april 2017 in behandeling genomen. In de adviesvraag wordt de Raad ondervraagd over de opportuniteit om te voorzien in een aanbod protontherapie voor oncologische indicaties in België, over de exploitatievoorwaarden die hiervoor vereist zijn en over de programmatie hiervan.

De Minister wijst in haar brief erop dat de discussies hierover reeds tijdens de voorgaande legislatuur werden opgestart en dat het Federaal Kenniscentrum voor de Gezondheidszorg in het kader van het nationaal Kankerplan hier ondertussen een studieonderwerp van had gemaakt (2015).

Teneinde de discussie te voeden, schetst de Minister twee reglementaire pistes, een eerste piste waarbij de voorrang gegeven wordt aan het concept van een centrum dat wordt geëxploiteerd in het kader van een samenwerking van alle diensten voor radiotherapie (zoals bepaald in artikel 10 van de wet op de ziekenhuizen), de tweede piste waarbij het centrum voor protontherapie wordt beschouwd als een referentiecentrum (zoals bepaald in artikel 14 van de wet op de ziekenhuizen).

Het advies wordt tegen 15 juni 2017 gevraagd.

Advies

De Raad werd dus verzocht om advies te verlenen over *“de opportuniteit van het aanbieden van protontherapie in België voor oncologische indicaties, evenals over de voorwaarden en de programmatie waarbinnen de exploitatie zal geschieden”* (zie brief minister van 20/04/2017).

De Raad benadrukt dat de voorziene termijn helaas niet toelaat om het dossier grondig te onderzoeken, wat betreurenswaardig is.

In de aanhef stelt de raad zich vragen bij de formulering in de adviesvraag; de tekst maakt melding van een vraag over de opportuniteit van het **voorzien** van een protontherapie-aanbod, hoewel er op dit moment reeds twee centra in dit land in opbouw zijn. Binnen dit kader kan de relevantie van de adviesvraag in vraag gesteld worden. Daarnaast stelt zich ook een principekwestie: laat men initiatieven ontwikkelen op het terrein, die in tweede instantie door de autoriteiten gehonoreerd zouden moeten worden (in tegenspraak met het principe van programmatie)?

De raad is het eens over enkele elementen:

- Noodzakelijk overleg en samenwerking in het kader van een netwerk zijn primordiaal. Geïsoleerde initiatieven zijn te vermijden.
- Wat de financiering betreft: ongeacht de aangebrachte oplossing, mag de kost nooit hoger zijn dan de gemiddelde kost voor een behandeling in het buitenland.
- De protontherapie moet verstrekt worden in een context van geïntegreerde samenwerking en expertisedeling met o.m. een dienst radiotherapie.

- Betreffende de klinische toepassing: als een behandelingskamer in België volstaat om patiënten te behandelingen volgens de huidige indicaties zoals vastgesteld door het Federaal Kenniscentrum, is het nuttig om rekening te houden met de evolutie van toekomstige indicatoren in het kader van onderzoek.
- Het is belangrijk om de zorgactiviteiten en de acties voor klinisch onderzoek niet van elkaar te scheiden; een centrum voor protontherapie moet geïntegreerd worden in een ziekenhuisnetwerk om expertise op te bouwen die vandaag niet aanwezig is in België. De activiteiten voor klinisch onderzoek in een centrum, zouden kunnen bijdragen tot een collectieve ontwikkeling van expertise.
- Men met aandacht hebben voor een vroegtijdige vergelijking met het buitenland; veel factoren (waaronder investeringskosten) zijn nog niet bekend.
- Het is noodzakelijk om over meer cijfergegevens te kunnen beschikken (informatie en expertise). Op dit niveau is een goede *business case* noodzakelijk.
- Wetenschappelijk onderzoek moet op continue basis worden opgevolgd.
- Gezien de technische ontwikkelingen, is een herevaluatie van de programmatie om de 2-3 jaar aangewezen.
- De Raad benadrukt de belangrijke rol van de Wetenschappelijke raad van het RIZIV die zijn akkoord geeft over de toekomstige modaliteiten voor terugbetaling voor de patiënt.

De meningen lopen uiteen betreffende het aangewezen aantal centra:

- Volgens sommigen wordt aan de huidige behoeften tegemoet gekomen met een enkel centrum, zelfs indien het aantal indicaties in de toekomst toeneemt.
- Anderen zijn van mening dat een enkele behandelkamer ertoe zal leiden dat België deel uitmaakt van Europese landen met de minste voorzieningen inzake protontherapie. Gezien de toekomstige toename van gevalideerde indicaties en de activiteiten voor klinisch onderzoek, is het aangewezen om 2 centra te voorzien.
- In de toekomst kan de behandeling met protontherapie aangeboden worden in samenwerking tussen meerdere locaties. Deze samenwerking kan deel uitmaken van verdere reflectie. In dit opzicht kan de Wetenschappelijke raad van het RIZIV een belangrijke rol spelen.
